

5. రాతిగుండెలు

అనుర సంధ్యవేళ. హాస్పిటల్ అంతా కలకలంగా వుంది. రోగులను చూడటానికి హడావుడిగా వస్తున్నారు బంధు మిత్రులు. కొందరు ప్రేమగా, రోగుల మీద దయతో వారి బాధలకు తామూ బాధపడుతూ వస్తున్నారు. కొందరు విసుగ్గా చిరచిరలాడుతూ ఈ డ్యూటీ యింకెన్నాళ్ళు చెయ్యాలోనన్నట్లు ఒస్తున్నారు. ఇంకొందరు రోగుల బాధలు తమకంటనంత దూరం వారికి తమకూ మధ్య వుందని తెలియజేస్తున్నట్లు మహా నిర్లిప్తతతో ఒస్తున్నారు.

సుశీల అందరినీ చూస్తోంది.

ఇవాళ తనకోసం ఎవరూ రారు. రేపొద్దున అందరూ ఒస్తారు. భర్త, పిల్లలు, ముసలి తలిదండ్రులు, తమ్ముడూ, అందరూ ఒస్తారు. శంకరం మామయ్య కూడా ఒస్తాడేమో-అందరూ ఒచ్చాక ఆపరేషన్ చేస్తారు.

తన రొమ్ముల్ని చీల్చేస్తారు. కత్తిరించేస్తారు. అవతల పారేస్తారు.

ఆ తర్వాత ఏం జరుగుతుంది ?”

ఏమో - ఇన్నాళ్ళూ ఆ గుండెలు తనతోనే వున్నా వాటిమీద తనకేం ప్రేమ లేదు.

అవి తననుంచి పరాయివి అయిపోయి చాలా కాలమే అయింది.

ఇప్పుడు పూర్తిగా తననుంచి వేరయిపోతాయను కుంటే—

ఏమో- ఎలా వుంటుందో ఆ జీవితం -

బాధ ఎందుకు పడాలో అర్థం కావటం లేదుగానీ నీళ్ళు చల్లిన పొయ్యిలోంచి వచ్చే పొగలాగా ఆలోచనలు ఒక్కసారి వచ్చి మళ్ళీ వెంటనే పోతున్నాయి.

వస్తూ పోతూ, వస్తూ పోతూ, బాధా, దిగులూ -
బాధా, దిగులు ఎందుకు? ఎందుకు?

ఈ రెండింటి అడుగునా ఏదో ఒక నిశ్చింత - ఒకానొక బాధారహిత స్థితి కూడా అనుభూతమవుతోంది.

ఎందుకు? ఎందుకది? తన మీద కసి తీరబోతోందనా?

లోకం మీద తనకున్న కసి తీరబోతుందనా?

ఈ కసి తీరటానికి ఏమన్నా అర్థంవుందా? లేదు-ఒద్దు.

“ఏమిటివాళ ఎవరూ రాలేదా?”

డాక్టర్ హేమ నవ్వుతూ వచ్చింది.

“ఇవాళ రారు డాక్టర్ - రేప్పొద్దునే ఒస్తారు”

సుశీల కళ్ళల్లో దిగులు చూసి హేమ దయగా నవ్వింది.

హేమ కళ్ళల్లో దయ చూస్తే సుశీలకు ఆమెను గట్టిగా కావలించుకుని ఏడవ బుద్ధేస్తుంది.

ఆ పని చెయ్యలేక సుశీల హేమ కళ్ళనుండి చూపులు తిప్పుకుంది. “భయం పడుతున్నావా?” సుశీల చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుంది హేమ.

లేదన్నట్లు తలూపింది సుశీల.

“ఈ ఆపరేషన్ చేయించుకోవటం మనకు కష్టమే. కానీ తప్పదుగదా. జీవితం మనకు ఏమిచ్చిందో దాన్ని స్వీకరించి దానితోనే తృప్తిగా బతకటం నేర్చుకోవాలి. పుట్టుగుడ్డి వాళ్ళున్నారు. యవ్వనంలో యాక్సిడెంట్ కి గురై కాళ్ళూ, చేతులూ పోగొట్టుకుని బతుకుతున్న వాళ్ళున్నారు. వాళ్ళందరి కంపే రొమ్ములు పోగొట్టుకున్న అడదాని స్థితే దుర్భరమంటావా? కాదుగదా?”

“లేదు డాక్టర్. నాకు దిగులు లేదు”

హేమ మళ్ళీ దయగా నవ్వింది.

“దిగులు లేదని దాన్ని అజీచేసేకంటే వున్న దిగులు పంచుకుంటే మనసు తేలికపడుతుంది. ధైర్యం ఒస్తుంది. ఆపరేషన్ కి ముందు నీతో మాట్లాడాలనే ఒచ్చాను. ప్రతివాళ్ళతో కాసేపిలా మాట్లాడటం నాకు అలవాటు. ఇంకో రెండుగంటలు నేను నీతోనే ఉంటాను. అలా బైటికెళ్ళి కూచుందామా?”

సుశీల నెమ్మదిగా లేవటానికి సహాయపడింది హేమ.

ఇద్దరూ బయట వరండాలోకి వచ్చి అక్కడున్న కుర్చీల్లో కూచున్నారు.

చీకటి ముసురు కొచ్చేస్తోంది. దీపాల వెలుగులో ఆసుపత్రిని పగటిపూట కంటే ఎక్కువగా ఒంటరితనం దిగులు ఆవరించుకున్నాయి.

డాక్టర్ హేమ సుశీలతో మాట్లాడటం చూసి నర్సులు “చూశావా” అన్నట్లు ఒకరికొకరు సైగలు చేసి చూసుకున్నారు.

“చెప్పు. మీ ఆయన ఏమంటున్నాడు?”

“ఆయన ఏమన్నా నేను బాధపడను డాక్టర్ — అసలాయనేం అనటం లేదు—”

“నీకు ఏమనిపిస్తోంది? మన శరీరంలో ఒక ముఖ్య భాగాన్ని కత్తిరించి వేస్తుంటే — అందులో—”

హేమ మాటల్ని ఆపేసింది సుశీల.

“డాక్టర్, మీకు తెలుసా? నేను చాలా సార్లు ఈ రొమ్ముల్ని కత్తిరించేసు కోవాలనుకున్నాను. అందుకే నాకీ కాన్సర్ వచ్చిందేమో— అలా ఒస్తుందా?”

“రాదు-కానీ అట్లా ఎందుకనుకున్నావు?”

“మీరెప్పుడూ అట్లా అనుకోలేదా? మీ గుండెల మీద మీరెప్పుడూ కోపం రాలేదా?”

సుశీల హేమ కళ్ళల్లోకి సూటిగా చూసింది.

“నువ్వు చెప్పు సుశీలా - ఇవాళ నువ్వు మాట్లాడు. ఇంకోసారి నాకు బాగా దిగులనిపించినపుడు నేను మాట్లాడతాను. ఇవాళ నీకు చెప్పాలనిపించిందంతా చెప్పు. నీ గుండెల్లో జ్ఞాపకాలన్నిటినీ బైటికి రానివ్వు. నేను డాక్టర్ నని మర్చిపో-ఒక అడ దానిగా స్నేహితురాలిగా చూసి చెప్పు”

రొమ్ము కాన్సర్ కు గురై వచ్చిన అడవాళ్ళతో స్నేహాన్ని హేమ తన జీవితంలో చాలా విలువైనదిగా భావిస్తుంది. ఈ అడవాళ్ళు హేమతో ఎవరితో చెప్పు

కోని తమ భయాలు, బాధలు, ముందు జీవితంలో వచ్చే మార్పులూ-వీటన్నిటి గురించీ మాట్లాడుతారు. హేమ వారికి ధైర్యాన్నిస్తుంది.

మన నాటి ఆపరేషన్ కి వారిని శారీరకంగా సిద్ధం చేయటం ఎంత ముఖ్యమో వారికి మానసికంగా బలాన్నివ్వటం కూడా అంత ముఖ్యమేనని హేమ నమ్ముతుంది.

తన ఎదురుగా స్నేహితురాలిలా కూచున్న హేమను చూస్తుంటే సుశీలకు చెప్పాలనిపించింది.

తనకు ఊహ వచ్చినదగ్గర్నించీ తన గుండెలు తనకు పరాయివి అయిన విధమంతా సుశీలకు ఒక్కసారి గుండెల్లోకి తన్నుకొచ్చింది.

అమ్మ తమ్ముడికి పాలిస్తున్న అపురూప దృశ్యం.

చిన్నప్పుడు తనకు ఆడదాని రొమ్ముల గురించి వున్న ఒకే ఒక అందమైన జ్ఞాపకం.

అమ్మ తమ్ముడికి పాలిస్తుంటే ఐదేళ్ళ వయసున్న తను ఆక్కడించి కడి లేడి కాదు. ఏ ఆటలో వున్నా వదిలేసి అమ్మ దగ్గరకు వచ్చేది. గదిలో, వరండాలో, పెరట్లో, దీపం వెలుగులో, వెన్నెల కాంతిలో, లేత ఎండలో అమ్మ తమ్ముడికి ఎప్పుడు ఎక్కడ పాలిస్తుంటే ఆ సలమంతా సుశీలకు ఎంతో అందంగా కనిపించేది. మనసు చాలా హాయిగా, శాంతిగా, స్థిమితంగా మారేది. అమ్మవేసే కేకలూ, తిట్లూ, తన్నులూ వీవీ ఆ సమయంలో జ్ఞాపకం వచ్చేవి కావు.

ఆ తర్వాత చాలా రోజుల వరకూ సుశీలకేం గుర్తులేదు. తన రొమ్ముల గురించి సుశీల ఆలోచించలేదు. అవీ తనూ వేరన్నట్లు ప్రత్యేకంగా వాటిని గమనించనూలేదు. సుశీలేకాదు ఎవరూ పట్టించుకోలేదు.

చదువులతో, ఆటలతో, స్నేహాలతో, నవ్వులతో, ఏడుపులతో, పండుగలతో బాల్యం గబగబా దొర్లిపోతోంది.

అయ్యో - పోనే పోయింది.

ఆ రోజు - సుశీల ఎన్నటికీ మర్చిపోలేని ఆ రోజు.

క్లాసంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది. అందరూ తలలు పుస్తకాల్లో కూరి లెక్కలతో కుస్తీ పడుతున్నారు. మాస్టారు క్లాసంతా తిరుగుతున్నారని మెత్తని అడుగుల సవ్వడి

వల్ల తెలుస్తోంది. సుశీల గబగబా లెక్కలు చేస్తోంది. ఒక్కొక్క స్టైప్ చేస్తున్న కొద్దీ, లెక్కలో చిక్కు తీరుతున్న కొద్దీ ఉత్సాహం యిసుమడించి మరింత వేగంగా చేతిలో పెన్సిలు కదులుతోంది. యద్ద రంగంలో నేల ఈని పుట్టుకొచ్చే సిపాయిల్లా తెల్లని కాగితం మీద అంకెలు పుట్టుకొస్తున్నాయి. లెక్క సాల్వ చేసేందుకు సుశీల బుర్రలో పుట్టుకొస్తున్న ఆలోచనలు వువ్వెత్తున తీరాన్ని చేరటానికి వచ్చే అలల్లాగా సందడి చేస్తున్నాయి. ఆ సందడంతా సుశీల ముఖం చూస్తేనే తెలిసిపోతుంది. పెదాలు కొద్దిగా ముడిచినా ముఖంలో విజయహాసం దాగటం లేదు. కళ్ళూ, చేతిలో పెన్ను, మెదడులో ఆలోచన - మూడిటి మధ్యా చక్కని సహకారం కుదిరింది. వీకాగ్రతకు మారుపేరులా వున్న సుశీల చటుక్కున ఆగి తలెత్తి వెనక్కు చూసింది.

తన వీపుని తడుముతూ మాస్టారి చెయ్యి.
అనాలోచితంగా లేచి నిలబడింది.

“ఇంకా బ్రా వేసుకోవటం లేదేం? పెద్దదానివవుతున్నావు. ఆ ఒడులు జాకెట్లనుకు ముందుకి ఒంగితే”

మాస్టారు వెకిలి నవ్వుతో కూడిన ముఖం చూడటం తప్ప ఆయన గుస గుసగా చెవిలో అంటున్న మాటలు సుశీలకు వినపడటం మానేశాయి.

“ఇక ఓణీలేసుకోవాలి—”

మాస్టారు ముందుకెళ్ళి పోయాడు.

సుశీలకు అవమానంతో ముఖం ఎర్రబడి కళ్ళవెంట నీళ్ళొచ్చాయి. మెదడు లోంచి లెక్కలు, అంకెలు, ఆలోచనలు అన్నీ మాయమయ్యాయి. లెక్క చేస్తున్నప్పుడు వికసించి విస్తరించిన చైతన్యం సిగ్గుతో కుంచించుకు పోయింది. ముడతలు ముడతలు పడిపోయింది. ఒళ్ళంతా మంటలు లేచి దహించుకుపోతోంది.

సిగ్గు, అవమానం, దీనత్వం అన్నీ కలగలసిన చూపు సుశీల కళ్ళల్లో ఆ రోజే ప్రవేశించింది.

మెదడంతా కూన్యంగా ఉంది. పుస్తకంలో అంకెలు కందిరీగల్లా భయపెడు తున్నాయి. వాటికిపుడు ఏ అర్థమూ లేదు. సుశీల భయం భయంగా కళ్ళు కిందికి వచ్చి తన జాకెట్ వంక చూడబోయి ఉలిక్కిపడి తలవైత్తింది. ఎవరైనా గమనించారా అని అటూ ఇటూ చూసింది.

సాయంత్రం వరకూ దీగులు దీగులుగా క్లాసులో కూచుని ఇంటి కొచ్చింది. అమ్మతో ఈ సంగతెలా చెప్పాలో అర్థం కాలేదు. ఇంతలో శంకరం మామయ్య ఒచ్చాడు.

మామయ్యంటే సుశీలకు తగని చిరాకు. రాగానే తనని లాక్కుని ఒక్కో కూచోబెట్టుకుంటాడు. ఆటలకు వెళ్ళనివ్వడు. “ఏంటే కొంప మునిగినట్లు ముఖం పెట్టుకు కూచున్నావు?” అంటూ వచ్చి సుశీలను చెయ్యి పట్టి దగ్గరకు లాక్కున్నాడు. సుశీల దూరం జరుగుతూ శంకరం చేతిని విసిరి కొట్టింది. శంకరం సుశీల గడ్డం ఎత్తి ఏంటన్నట్లు తమాషాగా కళ్ళెగరేశాడు. ముడుచుకొని వున్న సుశీల మూతిపై చటుక్కున ముద్దు పెట్టాడు. సుశీల చీదరింపుగా తల వెనక్కి లాక్కొనే లోపు శంకరం చేతులు సుశీల గుండెలమీద పడ్డాయి. సుశీల నొప్పితో కెప్పుమనబోయి భయంతో నోరు మూసుకుంది. శంకరం వెకిలిగా నవ్వుతూ-

“ఇంకా బాడీలు వేసుకోవటం లేదే - పెద్దదానివైపోతున్నావు” అంటూ సుశీలను పైకెత్తి ఆమె లేత గుండెలను తనకేసి అదుముకుని ఒదిలేశాడు. ఏం జరగనట్టు “అక్కా” అంటూ పిలుస్తూ లోపలికి వెళ్ళాడు.

సుశీల డాబామీవకు వెళ్ళి వెక్కి వెక్కి వీడ్చింది. మామయ్య రాక్షస హస్తాల తాకిడికి మంటపెడుతున్న గుండెల్ని చూసుకుని వీడ్చింది. పెద్దవుతున్న తన గుండెల్ని తిట్టుకుంటూ శపించుకుంటూ వీడ్చింది. భయం, అవమానం గుండెలనిండా నిండగా వూపిరాడనంతగా వీడ్చింది సుశీల.

మ్మాడు బాడీ వేసుకోకుండా స్కూలుకి వెళ్ళాలని పించలేదు. తలనొప్పనే వంకపెట్టి ఇంట్లోనే ఉండిపోయింది. అమ్మ బాడీ ఒకటి తీసుకుని బాత్ రూంలోకి వెళ్ళి వేసుకోవాలని ప్రయత్నించింది. కుదరలేదు.

అమ్మ పని అయ్యాక బియ్యం ఏరుతూ కూచుంటే వెళ్ళి పక్కన కూచుంది.

“అమ్మా—నిన్న మా టీచరు బాడీ వేసుకోమన్నారు” మాస్టారు చేసినపని చెప్పకుండా ఎందుకు దాచిందో సుశీలకు ఈనాటికీ అర్థంకాదు.

తల్లి చిరాకు పడింది.

“మీ టీచరికింకో పనిలేదూ? పదకొండో ఏటనే మొదలు - చీ-అసలు ఆడ పుటక పుట్టనే కూడదు - ఇక ఒక్కోటి వరసగా మొదలు” గొణుక్కుంటూ కూచుంది. మొదటి సారి ఓణీ వేసుకున్న రోజుకూడా సుశీలకు బాగా గుర్తే—

మేనమామగా శంకరమే ఓణీలు తెచ్చాడు. సుశీలతో ఆడవలసిన సరసాలన్నీ వికృతంగా ఆడేశాడు.

సుశీలకు ఆ ఓణీ శంకరం మామ మెడకు బిగించి చంపాలనిపించింది.

అత్త కనకదుర్గను చూస్తే మళ్ళీ జాలేసింది. అత్త చాలా మంచిది. మామయ్య ఎంత వీడిపించినా ఓర్చుకుంటుంది. నవ్వుతూ వుంటుంది. అత్తయ్యే సుశీలకు ఓణీ వేసుకోవటం నేర్పింది. పమిట జారకుండా భుజం మీద నిలపాలని చెప్పింది. అడుగున బాడీ, పైన జాకెట్, దాని మీద పొరలు పొరలుగా ఓణీ మడతలు వేరుకున్నాయి. వీటన్నిటినీ చీల్చుకుంటూ శంకరం మామయ్య చూపులు లోపలికి గుచ్చుకుంటూనే చీల్చుకుంటునేఉన్నాయి. ‘శంకరం మామయ్య కళ్ళు పొడిచేస్తే ఈ ఓణీ విప్పి అవతల పారేయొచ్చు’ అనుకుంది సుశీల.

ఓణీ యెండు శంకరానికే కాదు, పక్కింటి పిన్నిగారి భర్తకూ వీధిలోని ఆకతాయిలకు కూడా అనువుగా దొరికింది. ఆ రోజు పక్కింటి పిన్నిగారి కోసం వాళ్ళింటికి వెళ్తే— ఇంట్లో ఆతనొక్కడే వున్నాడని గమనించి భయంతో గిరుక్కున వెనక్కు తిరిగింది.

వెనకాల పొడుగ్గా వేలాడే పమిటను పట్టుకుని దగ్గరకు లాక్కున్నాడు అతను.

పమిట తీసి కింద పడేసి తనను కదలనివ్వకుండా పట్టుకుని— సుశీల ఎక్కడలేని ధైర్యమూ తెచ్చుకుని అతని మెడమీద ఓ పిడిగుద్దు వేసింది. అతను నివ్వెరపోయి తన గుండెల మీద నుండి చేతుల్ని ముఖాన్నీ తీస్తే ఆ లోపలే ఓణీ లాక్కుని బయటకు పరిగెత్తింది.

ఆ తర్వాత సుశీల ఎప్పుడూ ఎవరింటికి తోడు లేకుండా ఒక్కతే వెళ్ళలేదు. మగాళ్ళని చూసి చీదరించుకోకుండా వుండలేదు.

ఇంకొక రోజు— స్నేహితురాలి ఇంటికి వెళ్ళి అక్కడ అమె సల్వార్ కమీజు రహస్యంగా వేసుకున్న రోజు.

తన ఇంట్లో ఆ దుస్తులు వేసుకోనివ్వరు. వాటి పేరు ఎత్తనివ్వరు. అవి బరితెగించిన పిల్లలు వేసుకునేవి. ఇంటి పరుపు గంగలో కలిపే ఆడపిల్లలు వేసుకునేవి.

స్నేహితురాలి ఇంట్లో తన లంగా ఓణీ తీసి, బ్రా మీద బాడీస్ వేసుకుని సల్వార్ కమీజు వేసుకుని దానిమీద చున్నీ వేసుకుంది. చున్నీని గుండెల మీద పొరలు పొరలుగా పేర్చుకొని కదలకుండా భుజాలమీద పిన్నీసులు పెట్టుకుంది. అద్దంలో చూసుకుంటే ఎంతో అందంగా కనిపించింది తన రూపం. స్నేహితురాలు కూడా దాగుందని మెచ్చుకుంది.

ఇద్దరూ సందడిగా యిల్లంతా తిరిగారు.

పెరట్లో పరుగులు తీసి అలసిపోయాక స్నేహితురాలు తింటానికి ఏదన్నా తెస్తానని వంటింటిలోకి వెళ్ళింది.

ఆయాసం తీర్చుకుంటూ కూర్చుంది సుశీల. పరుగువల్ల గుండెలు వేగంగా కొట్టుకుంటున్నాయి.

హఠాత్తుగా ఆగింది గుండె.

వెనక నుంచీ రెండు చేతులు. ఉక్కు చేతులు —

చున్నీ కింద, సల్వార్ మందం కింద, బాడీస్ భద్రత కింద “బ్రా” రక్షణలో వున్న గుండెలను గట్టిగా పిండుతున్నాయి.

సుశీల గట్టిగా ఆరిచింది. మరునిముషం ఆ చేతులూ మనిషీ మాయం.

సుశీలకది కలో నిజమో అర్థం కాలేదు. ఎవరు? ఎవరు? స్నేహితురాలితో చెప్పలేక చెప్పింది.

“ఇంట్లో మా బాబాయి తప్ప ఎవరూ లేరు. బాబాయి అలా చేస్తాడా?” ఆలోచనలో పడిందా పిల్ల.

సుశీల ఏడుస్తూ ఆ బట్టలు విప్పి తన లంగా ఓణీ కట్టుకుని ఇంటికి వచ్చింది.

అవమానంతో రాత్రంతా ఏడుస్తూనే ఉంది. మగాళ్ళను ఆకర్షించే తన గుండెల్ని తిట్టుకుంటూ ఏడ్చింది. మరింత జాగ్రత్తగా చీరె కట్టుకోవటం నేర్చుకుంది సుశీల. పమిట జారకుండా, ఒంటిపొర పడకుండా, ఎంత జాగ్రత్తపడ్డా వీరి లాభం. మగవాళ్ళ చూపులన్నీ అక్కడే పాకుతుంటే - ఆ చూపులను అసహ్యించుకుంటూ తన గుండెలను అసహ్యించుకోవటం కూడా అలవాటయింది సుశీలకు.

బస్సులో ఎక్కడతే ఎలాగోలా అక్కడ తాకాలని ఆరాటపడే చేతులూ శరీరాలు—

నైకిల్ పై పోతూ పోతూ ఒక్కసారి ఆడపిల్ల గుండెల్ని తాకిపోయే వికృతపు చేతులు—

అదో పక్కగా నడిచి వెళ్తుంటే హఠాత్తుగా లోపల్నించి బైటికి వచ్చి విసురుగా గుండెలమీద కొట్టిపోయే చేతులు—

సుశీలకు ఒక్కసారి నిగ్రహించుకోలేనంత కోపం వచ్చేది. ఒరే ! కుక్కల్లారా— అని తిడుతూ వాళ్ళని చిత్రవధ చేయాలనిపించేది.

అంత కోపాన్ని దిగమింగుకుని బతకటం వల్ల తనకేదో అపకారం జరుగుతుందని అనిపించేది గానీ ఏం చెయ్యాలో తెలిసేది కాదు. గుండెలవిసేలా ఏడ్చినా, ధగధూళిగా గుండెల్ని మండించుకున్నా ప్రయోజనం లేదు.

చివరికి తనకు గుండెలే లేనట్లు, తనకు స్పర్శే లేనట్లు మొద్దుబారిపోయింది. ఇంట్లో, వీధిలో, బస్సులో, రైల్వో ఎక్కడ ఎలాంటి చూపులూ తననింక బాధించలేనంతగా ఎలాంటి తాకిడి తనలో చలనం కలిగించలేనట్లుగా మొద్దుబారిపోయింది.

స్పర్శ లేదు. సున్నితత్వం లేదు. పులకరింత లేదు. జలదరింపు లేదు. రాతి బొమ్మయి పోయింది. గుండెలు రాతిబండలై పోయాయి.

పెళ్ళయ్యాక భర్త తన గుండెల్ని తాకుతుంటే సుశీల చీదరింపుగానే చూసింది. అతను మొరటుగా మూర్ఖంగా సుశీలను పట్టించుకోకుండా, సుశీల నుండి ఆమె గుండెలు వేరై నట్లు, అవి ఆమెకు సంబంధించినవి కావన్నట్లు ఆమె గుండెల్ని పిండేశాడు. సుశీల మరింత అవమానంతో దహించుకుపోయింది. తన శరీరంతో భర్త ప్రవర్తించే తీరుకీ, తనను బట్టలేకుండా చూడాలని అతను పడే ఆత్రుతకీ ఆమె మనసు అసహ్యంతో ముడుచుకుపోయింది.

జీవితమంతా యితన్తో యిట్లా వుండక తప్పదనుకుంటే వెంటనే చచ్చి పోవాలనిపించింది.

ఐతే తనకా చావు త్వరలోనే అలవాటయింది. రోజూ ఒక్కసారి చావటానికి బతుకుతూనే వుంది.

ఇంతలో సుశీల తల్లి అయింది.

సుశీలకు అంతవరకూ చావు మాత్రమే తెలుసు. తల్లి అయినపుడు నరకం కూడా చూసింది. నొప్పి భరించలేక జంతువులా అరిచింది.

పదిమంది హవుస్ సర్జన్లకు తన కేసు చూపిస్తూ పాఠం చెబుతున్న ప్రొఫెసర్ ని చూస్తుంటే ఎక్కడో మానాభిమానాలన్నీ పోయినట్లు విక్కచచ్చి పోయింది.

నొప్పులొకపక్క శరీరాన్ని చీలుస్తుంటే -

రక్తం ఆగకుండా స్రవిస్తున్న స్పృహ భయపెడుతుంటే -

తన శరీరాన్ని ఆక్రమించుకున్న జీవి ఆ శరీరం మీద దౌర్జన్యం చేసి బయటపడుతుంటే -

ఆ అనుభవమొక చిత్రహింసల కొలిమై సుశీలను కాల్చివేసింది.

పుట్టిన విడ్డసు తెచ్చి నర్సు తన రొమ్ముల దగ్గర పెట్టి పాలివ్వమని చెబుతుంటే అయోమయంగా చూసింది సుశీల. ఎక్కడో ఏ ఆదిమ యుగాల అనుభూతో ఎక్కడినుంచో చీల్చుకుని తనమీదకు దూకుతున్న అనుభూతి.

ఒక సాయంత్రపు నీరెండలో జామచెట్టు కింద అమ్మ తమ్ముడికి పాలిస్తుంటే సర్వం మరచి చూసిన ప్రశాంత క్షణాల అపురూపత ఎక్కడినుంచి వచ్చి తనను చుట్టేసిందో సుశీలకు తెలియదు.

రొమ్ములనుంచి పాలు, కళ్ళ నుంచి నీళ్ళూ ఉబికి వచ్చాయి. పిల్లవాడు తృప్తిగా, ఆనందంగా, శాంతంగా పాలు తాగుతున్నాడు. క్రూరత్వమూ, క్రూర నందమూ, హింసాపరత్వమూ లేని విడ్డ స్పర్శకు సుశీల గుండెలు మొదటిసారి స్పందించాయి.

ఆ ఆనందం ఎక్కువ రోజులు నిలవలేదు.

తను పిల్లవాడికి పాలెప్పుడు యిస్తుందా అని కాచుకూచున్నట్లు ఆ సమయంలో దగ్గరకొచ్చి చూసే బావను చూస్తే - మనసు చిరాకుగా చీదరగా అయ్యేది.

ప్రసవించి నెల పూర్తవ్వగానే భర్త హడావుడి చేసి అత్తింటికి ప్రయాణం కట్టించాడు.

రైల్వో బిడ్డకు ఏ ఇబ్బంది లేకుండా అన్నీ సర్దుకుంది. మెత్తని గుడ్డలు, దూది, నీళ్ళూ, బోలెడు పాతగుడ్డలూ అన్నీ బుట్టలో పెట్టింది.

రైలు కూతకి బిడ్డ భయపడకుండా చెవుల్లో దూది పెట్టింది. రైలు కదులు తుంటే బాబు నిద్రపోయాడు.

పక్క స్టేషన్ లో ఆగితే అకలికి లేచి సుశీల గుండెల్ని తడుముతున్నాడు. వీడుస్తున్నాడు.

“పిల్లాడికి పాలివ్వమూ” యాభై ఏళ్ళ వ్యక్తి గొంతులో కుతూహలం.

ఎదురుగా, పక్కనా కూచున్న కళ్ళన్నీ ఒక్కసారిటు తిరిగాయి.

ఏమీ సంకోచం లేకుండా, సిగ్గు లేకుండా, జంకు లేకుండా సుశీల గుండెల్ని చూడటానికి సిద్ధంగా కూచున్నట్లున్నారు.

సుశీలకు బిడ్డకు పాలివ్వాలనిపించలేదు.

పిల్లడి ఏడుపు ఎక్కువవుతోంది.

“పాలివ్వు - ఏం చేస్తాం, పమిట నిండుగా కప్పుకుని ఇవ్వు” భర్త కోపంగా గొణిగాడు.

సుశీల జాకెట్ హుక్కు విప్పి రొమ్ము బిడ్డ నోట్లో పెట్టింది. పమిట నిండుగా కప్పింది. చెమటకు చిరాకు పడుతున్నట్టు పిల్లాడు ఆ పమిటను చేత్తో, కాళ్ళతో తంతూ పాలు తాగుతున్నాడు.

సుశీల కళ్ళెత్తి చూసింది. చూపులన్నీ అక్కడే - నంగిగ, దొంగగా, ఆబగా - పిల్లడికి పాలిస్తున్న తల్లిని వెకిలిగా చూడగలిగిన తమ సంస్కారాలకు సంబరపడుతున్నట్టు -

సుశీల హఠాత్తుగా పమిట తీసేసింది. రెండవ రొమ్ము జాకెట్లో నుంచి బైట పడింది.

ఉలిక్కిపడ్డా వెంటనే సర్దుకుని కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నారు.

సుశీల భర్త సుశీల దొక్కలో ఓ పోటు పొడిచి ‘పైట వేసుకో’ అన్నాడు.

సుశీల కళ్ళు మూసుకు కూచుంది.

భర్త పెద్దగా అరిచాడు. కొట్టాడు. సుశీల కళ్ళు తెరవలేదు. భర్తే పమిటవేసి పిల్లాడిని తీసుకున్నాడు. రైలు ఆగాక సుశీల స్పృహలో లేనట్లు కూచుంటే భర్తే దించాడు.

అత్తగారు జరిగినదంతా విని సుశీలకు గాలి సోకిందని తాయత్తు కట్టించింది.

“నీ పుటకలకి నాకూ యిలాగే జరిగింది. మధ్యాహ్నం నీకు పాలిస్తున్నాను. అందరూ అక్కడే వున్నారు. ఎందుకు నవ్వుతున్నానో తెలియకుండా పకపకా నవ్వాను. ఏంటంటే చెప్పకుండా నవ్వుతూనే వున్నా - ఎంతసేపున్నా ఆపటం లేదు. అరగంట దాటుతుంది - మా అమ్మ ఎరుకలదాన్ని పిల్చుకొచ్చి ఏదో మంత్రం వేయించింది. అది నాకిక్కడ వాత పెడితే అపుడు అణిగింది నవ్వు” అని మణికట్టు మీద వాత చూపించింది. గాలి మాట నిజమే నన్నారందరూ. లేకపోతే సుశీలకు పాలు హఠాత్తుగా లేకుండా పోతాయా? పిల్లవాడు ఎంత చీకనా చుక్కపాలు రాలేదు. పోతపాలకు ఆలవాటుపడ్డాడు.

పాలు ఎందుకు పడటం లేదో సుశీలకే తెలుసు. తనలో రగిలిన ద్వేషం, కోపం ఆ పాలను యింకించాయని సుశీల నమ్మింది.

పిల్లవాడి నోట్లో మొదటిసారి పాలసీసా పెడుతున్న సుశీల గుండెల్లో సముద్ర మోష.

నీకు పాలిచ్చి పెంచలేనందుకు నన్ను క్షమిస్తావో లేదో గాని నాన్నా—

నా కన్నబిడ్డకు పాలిచ్చి పెంచుకోకుండా చేసినందుకు నీ జాతిని మాత్రం నేను క్షమించనురా—

సుశీల శరీరంలో యింకిన పాలన్నీ కన్నీళ్ళై ప్రవహించాయి.

* * *

“నా ఇద్దరు పిల్లలకూ పాలివ్వలేదు డాక్టరుగారూ. అందుకే నాకి జబ్బు వచ్చిందేమో— నిజంగా నా రొమ్ములు తీసేస్తారంటే నాకు దిగులు లేదు. వీటితో నాకున్న సంబంధంలో ఆనందమేమీ లేదు. చచ్చిపోతానేమోనన్న భయం తప్ప మరో భయంలేదు”.

హేమ కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ నవ్వే ప్రయత్నం చేసింది.

“లేదు. నీకేం భయంలేదు. నీ రొమ్ముల్లో పాకుతున్న కాన్సర్ ని తీసేసి కుభ్రంచేసి నీకు ఆరోగ్యాన్ని యిస్తాం. దాన్ని గురించి నీకు భయం అక్కర్లేదు. నువ్వు చచ్చిపోవు—

కానీ మనందరం భయపడాల్సిన కాన్సర్ సమాజంలో ముదిరిపోయిందే— దాన్నేం చెయ్యాలి - ఎట్లా నరకాలి - ఆ కాన్సర్ తాకిడి మనందరికీ సమానమే—

దానికేం చెయ్యాలా అని”.

హేమ లేచింది. సుశీల హేమ చెయ్యి పట్టుకుని-

“చెప్పండి - పిల్లలకు పాలివ్యకపోతే కాన్సర్ వస్తుందటగా నాకందుకే వచ్చిందా ?”

“లేదు - అందుకు రాలేదు నీ కాన్సర్ - నిజంగా నన్ను నమ్ము.”

సుశీల ముఖంలోకి కాస్త వెలుగొచ్చింది.

— అముద్రితం

